

Lk; 19:41-48.

A múlt vasárnap arról beszéltünk, hogy mennyire fontos a személyes találkozó az eljövendő, s mégis jelenvaló Úrral, Jézussal. És a gyógyult, jerikói vak példájából láttuk azt is, hogy a Jézussal való személyes találkozás az embert Isten népébe csatolja, mert Istennek fontos nem csak az egyén, hanem a közösség is, mert ő azt akarja, hogy akik hozzá tartozunk, közösséget alkossunk. Neki fontos az közösség, s ezért az advent, a találkozás ideje nem csak az egyéni találkozásokról szól, hanem arról is, hogy Jézusban Isten meglátogatja népét.

Erről szól a mai igénk, Isten találkozik az ő népével. És ennek a tisztító erejű találkozásnak a templom a helyszíne! Nem véletlen ez. Jézus szereti a templomot, és szívesen választja a templomot helyszíneként arra, hogy találkozzon az ő népével. Ennek ellenére a keresztyénség történetében mindig akadtak olyanok, akik megvetették, leszólták és mellőzték a templomokat, imaházakat. Persze olyanok is voltak, akik számára a templomépület bálvánnyá lett, de most nem róluk kívánok szólni, hanem azokról, akik egyoldalúan hangsúlyozták az egyéni kegyességet. Voltak sivatagi remeték, ortodox misztikusok és protestáns pietisták, akik csak az egyéni Krisztus-kapcsolatról akartak tudni. Elvonultak az emberektől, mert a többi emberben csak kísértést és zavaró körülményt láttak. A nyugati protestantizmus individualizmusát és gyülekezetrombolását ez a nézet alapozta meg, mely szerint tudok én otthon is imádkozni. Ez a nézet egyoldalú, rossz igemagyarázataból fakad. Figyelembe veszi Jézusnak azt a szavát, hogy nem itt, vagy ott kell az Istent imádni, hanem lélekben és igazságban, ahogy János evangéliumában olvassuk. De nem figyel arra, amit Lukács evangéliuma különösen is hangsúlyoz, hogy Jézusnak mennyire fontos a közösség és a közösségi hitélet helyszíne, a templom.

Mi viszont gondoljuk egy kicsit ezt végig. Lukács evangéliumának története a templomban kezdődik, Isten angyala meglátogatja a templomi szolgálatot végző Zakariást. Ezzel kezdődik az evangéliumi történet. Aztán megszületik Jézus, akit már csecsemő korában ott találunk a templomban, ahol a közösség két tagja bizonyosságot tesz róla. Jézus első feljegyzett szavát a templomban mondja el tizenkét évesen, és e szavakkal éppen arról tesz tanúságot, hogy neki az Atyja házában, azaz a templomban kell lennie, és ezt az embereknek illene tudniuk, hogy ott kell keresni őt. Felnőtt küldetését szintén a gyülekezetben, istentiszteleti kultushelyen, bár nem Jeruzsálemben, hanem galileai zsinagógákban kezdi meg. Az evangélium utolsó mondata szerint Jézus követői a mennybemenetel után „MINDIG a templomban voltak, és áldották az Istent”.

Isten fontosnak tartja a templomot, Jézus szeret a templomban találkozni népével. Mint látjuk, nem csak az Ószövetségben volt ez így, ahol megparancsolta Isten, hogy „a hetedik napon teljes nyugalom legyen szent összegyülekezéssel” (Lev; 23:3.), hanem az evangélium, Jézus élete és az első keresztyének gyakorlata is ugyanerről tesz bizonyosságot. Ezért tehát nem szabad lebecsülni nekünk sem az összegyülekezést és a templomba járást. Nem szabad lebecsülni ezeknek a jelentőségét, mert aki a templomra vagy a gyülekezetre, vagy a közösségi istentiszteletre nemet mond, az az Istenre mond nemet. Aki a templomot, az istentiszteletet és az egyházat, Krisztus szeretett népét elhanyagolja, az az Istent hanyagolja el, mert nem engedelmeskedik Isten kijelentett akaratának, és ez azért gond. Lássuk meg ezt, s ne vegyük félvállról a templomot, az istentiszteletet, mert Jézus itt, az istentiszteleten akar találkozni népével.

Fontos megemlíteni, hogy amikor templomról beszélünk, nem egy konkrét épületről van szó. Ezért is kerül be Jézus zsinagógái istentisztelete is a képbe. Mert ilyen szempontból az is templom. Mert nem attól lesz egy épület templommá, hogy Jeruzsálemben van vagy máshol. Nem is attól, hogy tornya van, esetleg toronyórája is. Nem is attól, hogy régi-e vagy új. Hanem attól, hogy közösségi istentiszteletre használják. Mert nem az épület, hanem a használat és a használó közösség, Isten népe a fontos. Attól templom tehát egy épület, hogy ott emberek szoktak összejönni, hogy imádják a Szentháromság Istent, s miközben ezt teszik, lehetségessé válik, hogy lélekben találkozzanak Jézussal, aki által Isten meglátogatja az ő népét.

És ez a találkozás megtisztító erejű. Mert Jézus azzal kezd, ahogy a történetben látjuk, hogy bemegegy a templomba, és kiüzi onnan mindazt, ami nem oda való. Jézus azért jött, hogy megtisztítsa népét. Velünk is azért találkozik, hogy tisztogasson minket. A Bibliának más helyeiből is kiderül ez. A szőlősgazda a termő szőlővesszőket megtisztítja, hogy még többet teremjenek, mondja egy példázatban Jézus. De elmondja ezt azzal a cselekedetével is, mikor lehajol, köntöst vesz maga elé, és megmossa a tanítványok lábát, és azt mondja az ágáló Péternek: „Ha nem moslak meg, semmi közöd sincs hozzám” (Jn; 13:8). Jézus a találkozásokban tisztogatja népét. Ezt fejezi ki az úrvacsora vétele is: vérével lemossa bűneinket. De tisztogatásának eszköze a hirdetett ige is. Ezért lehet időnként olyan karcos. Mert a tisztogatás bizony nem mindig olyan kellemes. Jézus a templomot korbáccsal tisztította meg. Gondolom, a kikergetett árusok nem örültek olyan nagyon neki. A nép vezetői meg annyira haragudtak, hogy meg akarták ölni. A tisztogatás tehát egy ilyen indulatokat kavarázó, fájdalmas esemény lehet, mert fókuszba helyezi bűneinket. S míg nem az az alázat hat át egy közösséget, hogy „mutass nekünk utat Jézus, s mi azon akarunk járni, még ha változtatnunk is kell ehhez eddigi gyakorlatunkon”, addig a Jézus-gyilkos indulatok kerülnek a közösségen belül előre. Mert bizony könnyen lehet, hogy egy közösségnek Jézussal találkozáva ezen-azon változtatnia kell.

Mert mit talált Jézus a templomban, ami őt ott, Jeruzsálemben tisztításra indította? Először is, hogy ott van a gyönyörűen megépített templom, mely Isten útmutatásai szerint készült. És ez azt jelenti, hogy ebben a templomban mindenkinek helye van. Nem csak Isten máris full-kegyes népének, hanem a még pogány embereknek is. A templom első udvara a pogányoké lett volna. Csakhogy a zsidóság talált magának ennél jobb ötletet. *Minek azért a néhány lézengő pogányért ezt a szép nagy udvart fenntartani? Különbözik meg nem is örülnének annyira, ha ide sok pogány jönne. A végén még kitárnának minket innen. Inkább hasznosítsuk ezt a szép nagy udvart kereskedelmi úton. Pont jó lesz egy vallási kegytárgyiacnak, ahol lehet venni szent pénzt és áldozati állatot. Így legalább van ebből a szép nagy udvarból valami*

hasznunk.” – gondolták. De mit jelent ez? Azt, hogy Izráel népe lemondott a misszióról. Ahelyett, hogy a kívülállókat, az egy Istent még nem ismerőket hívogatták volna a templomba, inkább barmokat vittek be, hogy kereskedjenek velük. A kereskedelem jobban ment, mint a misszió, s valószínűleg nagyobb hasznot is hozott. Teljesen érthető, amit Isten népe csinált. Csak egy baj volt vele: Nem ez volt Isten akarata. Erre hívta fel Jézus ebben a találkozásban a figyelmet. Arra, hogy ne azért gyűljetek össze, hogy kereskedelmi, hanem azért, hogy missziói közösség legyetek. Ne magatoknak akarjatok a hetedik napon pénzt gyűjteni, hanem Istennek akarjatok lelkeket megmenteni. Mert ez a ti dolgotok. S csak akkor van értelme az istentiszteleti közösségnek, ha valóban ez a célja: lelkeket Jézushoz vezetni, embereket Istennek megmenteni. – Jézus ezt a lelkületet nagyon hiányolta a Jeruzsálemi templomból.

De hiányolta az őszinte bűnbánat lelkületét is. „Rablók barlangjává tettétek” – mondja Jézus Jeremiás próféta szavával a templomról. Mert azt látja Jézus, hogy odamennek ugyan a nép tagjai áldozataikkal a templomba. Odamennek, mert hát ugye az Isten kegyelme is kellene, és azt így biztosítani akarják maguknak. Az viszont már eszük ágában sincs, hogy felhagyjanak a bűnnel. Kimennek az áldozat után a templomból, és folytatják ott bűnös életüket, ahol abbahagyták. Csak épp megpihennek, ahogy a rabló a barlangjában két gaztett között. Isten előtt azonban ez a viselkedés nem kedves. Mert a szentség nem fér össze a bűnnel. Isten irgalmas Isten. Türelme hosszú, szeretete nagy. De ezzel a türelemmel nem lehet vég nélkül visszaélni. Jézus megtisztítja a templomot, de a jeruzsálemi templom pár évtized múlva mégis végleg elpusztul. Miért? Hát mert gyorsan visszapiszkolódtok, s egyszer eljött e templom számára a végső ítélet.

Át kell gondolnunk nekünk ezt magunkra nézve is. Át kell gondolnunk, hogy bennünk, akik Istenhez jövünk, mennyi vágy van arra nézve, hogy valóban megtisztuljunk. Mennyi a vágy arra, hogy ne csak feloldozást és bocsánatot kapjunk, hanem meg is szabaduljunk a bűntől. Azt gondolom, megeshet, hogy eleinte még nem sok. Egyszerűen csak megnyugvást keresünk zaklatott lelkünknek, s ha ezt megkapjuk Isten közelségében, az jó. De egyáltalán nem magától értetődő, hogy változtatni is akarjunk életünkön. Nem magától értetődő, hogy el akarjuk hagyni bűneinket. És Isten velünk is hosszan türelmes. De a bűnben bennragadni azért mégsem jó. Egyrészt mert, ha nem engedjük, hogy ő valóban megtisztítson a bűnőktől, akkor nem lesz valódi közünk hozzá. S attól, hogy koptattuk a templompadot, még nem kerülünk automatikusan a mennybe. Másrészt azért se jó, mert aki makacs a bűnben, azt mindig zavarni fogja az igehirdetés, zavarni fogja a valódi Krisztus-követő közösség, zavarni fogja a missziói lelkületű szolgálat, és könnyen lehet, hogy el is marad a közösségtől. Láttunk már példát arra, hogy valaki elkezdett ide járni, de nem akart megszabadulni a bűntől. Továbbra is megengedte magának, hogy gyűlöljön embereket, vagy haragot dédelgetett a szívében, vagy továbbra is erkölcstelen életet élt. S nem tudott megmaradni Isten közelében, eltelt néhány év, és elmaradt a közösségtől. Mert a bűn és a szentség nem fér össze. De láttunk olyanra is példát, hogy valakit megérintett itt az Isten. Találkozott Jézussal, és elhagyta a bűnt, rendezte magánéletét, s megtisztulva gyökeret eresztett Jézusban. Az ilyen ember a közösségre nézve áldássá, a jövőre nézve pedig a menny örökösévé lesz. Jó, ha ilyen ember tudsz lenni. Jó, ha nem csak áldást és békét, hanem megtisztulást is keresel itt. S végezetül arról szeretnék még beszélni, hogy Jézus azt mondja a templomról: imádság háza. Mi biztos nem ezt mondanánk. Inkább nevezhetnénk a tanítás vagy prédikáció házána. S az, hogy a templomban hirdetjük az igét egyáltalán nem baj, sőt nagyon is helyénvaló. Jézus is sokat tanított a templomban. De azért ez az imádság háza dolog mégis szíven ütött, mert tizenhárom év alatt csak egyetlen egyszer volt olyan, hogy valaki bejött az irodába, elkérte a templomkulcsot, mert azt mondta, hogy zaklatott, és szeretne imádkozni. Egyetlen egyszer 13 év alatt. Imádság háza? Aztán közös imaalkalmunkat az Anna-órát a gyülekezethez – mondjuk – 10 százaléka látogatja. Havonta egyszer. Imádság háza? Persze, lehet otthon is imádkozni. De azt hiszed, Jézus ezt nem tudta? Mégis Ő azt mondta, a templom az imádság háza. Én pedig arra hívlak titeket, hogy ez a mi templomunk igenis legyen minél többünk számára az imádság háza. Legyen az! Mert én azt gondolom, hogy az igehirdetés is igen fontos és jó. De az is lehet, hogy pont egy elmélyültebb imaalkalmon akar megérinteni téged, minket, egész közösségünket gyógyító, tisztító jelenlétével az Úr. Keressük ennek lehetőségét! Ámen.

1. Mi Lukács evangéliuma első történetének a helyszíne? S mi Lukács evangéliumának az utolsó mondata? Mi a közös a kettőben?
2. Hol találjuk a Bibliában az igemagyarázat által említett szőlőtőse példázatot, melyben a termő tőkék megtisztításáról van szó?
3. Jézus minek nevezi a templomot?
  - a) Volt olyan istenélményed, mely kifejezetten a templomhoz vagy a gyülekezethez kötődött?
  - b) Volt olyan, hogy mérges lettél, mert a Biblia és az igehirdetés által rámutatott Isten arra, hogy valamit nem jól csinálsz? Hogyan dolgoztad fel?
  - c) Volt olyan dolog az életedben, melyet azért változtattál meg, mert a templomban vagy valamilyen gyülekezeti alkalmon szembesültél vele, hogy az Isten előtt nem kedves?
  - d) Tudsz olyan dologról, amit a gyülekezet azért változtatott meg, hogy jobban belesimuljon Isten embereket üdvösségre vezetni akaró tervébe?